

DECYZJA RADY (WPZiB) 2020/2188**z dnia 22 grudnia 2020 r.****zmieniająca wspólne działanie 2008/851/WPZiB w sprawie operacji wojskowej Unii Europejskiej mającej na celu udział w powstrzymaniu, zapobieganiu i zwalczaniu aktów piractwa i rozboju u wybrzeży Somalii**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 42 ust. 4 i art. 43 ust. 2,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 10 listopada 2008 r. Rada przyjęła wspólne działanie 2008/851/WPZiB ⁽¹⁾ ustanawiające operację wojskową UE Atalanta.
- (2) W dniu 30 lipca 2018 r. decyzją Rady (WPZiB) 2018/1083 ⁽²⁾ zmieniającą wspólne działanie 2008/851/WPZiB operacja Atalanta została przedłużona do dnia 31 grudnia 2020 r.
- (3) Konwencja Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, podpisana w dniu 20 grudnia 1988 r., stanowi, że strony powinny współpracować w możliwie najszerszym zakresie, aby przeciwdziałać nielegalnemu obrotowi drogą morską, zgodnie z międzynarodowym prawem morskim.
- (4) W dniu 15 listopada 2019 r. Rada Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (zwana dalej „RB ONZ”) w swojej rezolucji nr 2498 (2019) potwierdziła, że w celu zapewnienia pokoju i stabilności w Somalii wszystkie państwa powinny wdrożyć embargo na broń i sprzęt wojskowy, jakim objęta jest Somalia, nałożone początkowo na mocy pkt 5 rezolucji RB ONZ nr 733 (1992) oraz pkt 1 i 2 rezolucji RB ONZ nr 1425 (2002).
- (5) W swojej rezolucji nr 2498(2019) RB ONZ potępiła również wszelki wywóz węgla drzewnego z Somalii z naruszeniem całkowitego zakazu wywozu węgla drzewnego oraz potwierdziła swoją decyzję dotyczącą zakazu przywozu i wywozu somalijskiego węgla drzewnego, zgodnie z pkt 22 rezolucji RB ONZ nr 2036 (2012) i pkt 11–21 rezolucji RB ONZ nr 2182 (2014).
- (6) W dniu 4 grudnia 2019 r. RB ONZ w swojej rezolucji nr 2500 (2019) ponowiła apel, aby państwa i organizacje regionalne, w miarę swoich możliwości, uczestniczyły w zwalczaniu piractwa i zbrojnych napaści na statki u wybrzeży Somalii, wezwała wszystkie państwa do współpracy w dochodzeniach i w ściganiu wszystkich osób odpowiedzialnych za takie czyny lub z nimi powiązanych oraz doceniła skuteczne ściganie przypadków piractwa przez Seszele.
- (7) W swojej rezolucji nr 2500(2019) RB ONZ wyraziła też poważne zaniepokojenie doniesieniami o nielegalnych, nie-raportowanych i nieuregulowanych połowach (zwanym dalej „połowami NNN”) w wyłącznej strefie ekonomicznej Somalii oraz uznała, że połowy NNN mogą przyczynić się do destabilizacji społeczności nadbrzeżnych.
- (8) W dniu 25 lutego 2020 r. pełną zdolność operacyjną osiągnęła operacja Agénor, która jest wojskowym komponentem kierowanej przez Europę inicjatywy na rzecz morskiej orientacji sytuacyjnej w Ormuzie (EMASOH).

⁽¹⁾ Wspólne działanie Rady 2008/851/WPZiB z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie operacji wojskowej Unii Europejskiej mającej na celu udział w powstrzymaniu, zapobieganiu i zwalczaniu aktów piractwa i rozboju u wybrzeży Somalii (Dz.U. L 301 z 12.11.2008, s. 33).

⁽²⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2018/1083 z dnia 30 lipca 2018 r. zmieniająca wspólne działanie Rady 2008/851/WPZiB w sprawie operacji wojskowej Unii Europejskiej mającej na celu udział w powstrzymaniu, zapobieganiu i zwalczaniu aktów piractwa i rozboju u wybrzeży Somalii (Dz.U. L 194 z 31.7.2018, s. 142).

- (9) W dniu 12 listopada 2020 r. RB ONZ w swojej rezolucji nr 2551 (2020) przedłużyła obowiązywanie upoważnień przyznanych w swojej rezolucji nr 2182 (2014) w celu zapewnienia ścisłego wdrożenia embarga na broń nałożonego na Somalię oraz zakazu dotyczącego przywozu i wywozu węgla drzewnego, a także zachęciła operację Atalanta do zwiększenia jej wkładu we współpracę regionalną w zakresie reagowania na nielegalny transport morski i eliminowania wszelkich form handlu legalnymi i nielegalnymi towarami, z którego można finansować działalność terrorystyczną w Somalii.
- (10) Z przeglądu strategicznego operacji Atalanta z 2020 r. wynika, że mandat operacji powinien zostać przedłużony do dnia 31 grudnia 2022 r. oraz powinien zostać zmieniony w celu dodania drugorzędnego zadania niewykonawczego, polegającego na monitorowaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi, nielegalnego handlu bronią, połowów NNN oraz nielegalnego handlu węglem drzewnym u wybrzeży Somalii.
- (11) Z przeglądu strategicznego operacji Atalanta z 2020 r. wynika również, że do mandatu operacji Atalanta należy włączyć drugorzędne zadania wykonawcze w zakresie zwalczania nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i nielegalnego handlu bronią, zgodnie z mającymi zastosowanie ramami prawnymi, gdy zostaną już one określone. W dniu 1 grudnia 2020 r. Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa uzgodnił, że operacja Atalanta będzie wykonywać te zadania i że niezbędne ustalenia zostaną określone w dokumentach dotyczących planowania operacji.
- (12) Należy odpowiednio zmienić wspólne działanie 2008/851/WPZiB.
- (13) Zgodnie z art. 5 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w opracowaniu oraz wprowadzaniu w życie decyzji i działań Unii, które mają wpływ na kwestie polityczno-obronne. Dania nie uczestniczy we wprowadzaniu w życie niniejszej decyzji i w związku z tym nie współfinansuje operacji Atalanta,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

We wspólnym działaniu 2008/851/WPZiB wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 1 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dodatkowo operacja Atalanta, w ramach drugorzędnych zadań wykonawczych, bierze udział we wdrażaniu embarga ONZ na broń nałożonego na Somalię zgodnie z rezolucją RB ONZ nr 2182 (2014) oraz w przeciwdziałaniu nielegalnemu obrotowi środkami odurzającym u wybrzeży Somalii w kontekście Konwencji ONZ o prawie morza i Konwencji ONZ o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi z dnia 20 grudnia 1988 r.

4. Ponadto operacja Atalanta, w ramach drugorzędnych zadań niewykonawczych, monitoruje nielegalny obrót środkami odurzającymi, nielegalny handel bronią, nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy oraz nielegalny handel węglem drzewnym u wybrzeży Somalii, zgodnie z rezolucją RB ONZ nr 2498 (2019) i nr 2500 (2019) oraz Konwencją ONZ o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi z dnia 20 grudnia 1988 r.

5. Operacja Atalanta może, w ramach drugorzędnych zadań niewykonawczych, w zakresie swoich środków i zdolności oraz na wniosek, przyczynić się do realizacji zintegrowanego podejścia UE wobec Somalii i odpowiednich działań społeczności międzynarodowej, pomagając w ten sposób zlikwidować podstawowe przyczyny piractwa i jego sieci.

6. Sztab Wojskowy UE wspiera operację Atalanta poprzez identyfikację zagrożeń i prowadzenie wyprzedzającego planowania strategicznego w odniesieniu do decydujących czynników, które mogłyby mieć wpływ na operację, z myślą o stałym informowaniu Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa o takich zagrożeniach i czynnikach.”;

- 2) tytuł art. 2 otrzymuje brzmienie: „Przeciwdziałanie piractwu i rozbojowi u wybrzeży Somalii oraz ochrona zagrożonych statków”;

- 3) dodaje się artykuł w brzmieniu identycznym jak art. 12 wspólnego działania 2008/851/WPZiB uchylony niniejszą decyzją:

„Artykuł 2a

Przekazywanie osób ujętych i przetrzymywanych w celu postawienia ich w stan oskarżenia

1. W oparciu o akceptację przez Somalię wykonywania jurysdykcji przez państwa członkowskie lub państwa trzecie, z jednej strony, oraz na podstawie art. 105 konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, z drugiej strony, osoby, które podejrzane są o zamiar popełnienia, o czym mowa w art. 101 i 103 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, o popełnianie lub popełnienie aktów piractwa lub rozboju na wodach terytorialnych lub wodach wewnętrznych Somalii lub na pełnym morzu, ujęte i przetrzymywane w celu ich ścigania, a także przedmioty, które służyły do popełnienia tych czynów, przekazuje się:

- właściwym organom państw członkowskich lub państw trzecich uczestniczących w operacji, pod których banderą pływa statek, który dokonał ujęcia, lub
- jeśli to państwo nie może lub nie chce wykonywać swej jurysdykcji – państwu członkowskiemu lub jakimkolwiek państwu trzeciemu, które chce wykonywać jurysdykcję w odniesieniu do wyżej wymienionych osób lub przedmiotów.

2. Osoby podejrzane o zamiar popełnienia, o czym mowa w art. 101 i 103 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, o popełnianie lub popełnienie aktów piractwa lub rozboju, ujęte i przetrzymywane, w celu ich ścigania, przez Atalantę na wodach terytorialnych, wodach wewnętrznych lub wodach archipelagu innych państw w regionie w porozumieniu z tymi państwami, a także przedmioty, które służyły do popełnienia tych czynów, mogą zostać przekazane właściwym organom zainteresowanego państwa lub – za zgodą zainteresowanego państwa – właściwym organom innego państwa.

3. Żadna z osób, o których mowa w ust. 1 i 2, nie może zostać przekazana państwu trzeciemu, o ile warunki tego przekazania nie zostały uzgodnione z tym państwem trzecim w sposób zgodny z właściwymi przepisami prawa międzynarodowego, w szczególności międzynarodowego prawa praw człowieka, w celu zagwarantowania w szczególności, że nikt nie zostanie poddany karze śmierci, torturom lub jakimkolwiek innemu okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu.”;

- 4) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 2b

Udział we wdrażaniu embarga na broń nałożonego przez ONZ na Somalię oraz w przeciwdziałaniu nielegalnemu obrotowi środkami odurzającym u wybrzeży Somalii

1. W celu uczestniczenia we wdrażaniu embarga na broń nałożonego przez ONZ na Somalię zgodnie z odpowiednimi rezolucjami RB ONZ, w szczególności z rezolucją RB ONZ nr 2182 (2014), operacja Atalanta przeprowadza – jak określono w dokumentach dotyczących planowania oraz w ramach uzgodnionego obszaru działań na pełnym morzu u wybrzeży Somalii – inspekcje statków płynących do Somalii i z Somalii, w przypadku gdy zaistnieją uzasadnione powody, aby podejrzewać, że takie statki przewożą broń lub sprzęt wojskowy do Somalii, bezpośrednio lub pośrednio, z naruszeniem embarga na broń nałożonego na Somalię lub że przewożą broń lub sprzęt wojskowy przeznaczony dla osób lub podmiotów wskazanych przez komitet ustanowiony na podstawie rezolucji RB ONZ nr 751 (1992) i nr 1907 (2009). Operacja Atalanta zajmuje takie towary, rejestruje je i unieszkodliwia; może też przekierować takie statki i ich załogi do odpowiedniego portu, aby ułatwić takie unieszkodliwienie, zgodnie z odpowiednimi rezolucjami RB ONZ, w tym rezolucją RB ONZ nr 2182 (2014), oraz z ustaleniami określonymi w planie operacyjnym.

2. W celu uczestniczenia w przeciwdziałaniu nielegalnemu obrotowi środkami odurzającym u wybrzeży Somalii, operacja Atalanta działa zgodnie z ustaleniami oraz w ramach uzgodnionego obszaru działań na pełnym morzu u wybrzeży Somalii, jak określono w dokumentach dotyczących planowania:

- a) w przypadku statków pływających pod banderą krajową, gdy zaistnieją uzasadnione powody, aby podejrzewać, że takie statki wykorzystywane są do nielegalnego obrotu środkami odurzającymi, operacja Atalanta – jeżeli państwo bandery wyraźnie na to zezwoli – wchodzi na pokład takich statków, dokonuje ich przeszukania pod kątem środków odurzających oraz – jeżeli znalezione zostaną dowody na nielegalny obrót – podejmuje odpowiednie działania w odniesieniu do tych statków i towarów znajdujących się na ich pokładzie. Zainteresowane państwa członkowskie mogą, w ramach swoich kompetencji krajowych i na podstawie prawa krajowego, dokonać zatrzymania lub aresztowania osób zamieszanych w obrót środkami odurzającymi, przekazać te osoby do państwa trzeciego lub postawić je w stan oskarżenia;

b) w przypadku statków pływających bez bandery krajowej, operacja Atalanta podejmuje działania obejmujące wejście na pokład i przeszukanie, zgodnie z prawem krajowym mającym zastosowanie do statku uczestniczącego w tych działaniach i z prawem międzynarodowym, wyłącznie przy użyciu środków udostępnionych przez te państwa członkowskie, które zasygnalizowały zdolność do przeprowadzenia takich działań. Zainteresowane państwa członkowskie mogą, w ramach swoich kompetencji krajowych i na podstawie prawa krajowego, podjąć dalsze działania, takie jak zajęcie narkotyków i przekierowanie statków, a także zatrzymanie, aresztowanie i postawienie w stan oskarżenia osób zamieszanych w obrót środkami odurzającymi lub przekazanie tych osób do państwa trzeciego.

3. Po zatwierdzeniu planu operacji obejmującego niezbędne ustalenia Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa uruchamia drugorzędne zadania wykonawcze, gdy dowódca operacji UE zgłosi, że Atalanta dysponuje środkami niezbędnymi do wykonywania tych zadań, a w przypadku nałożonego przez ONZ embarga na broń – gdy Europejska Służba Działań Zewnętrznych zgłosi, że powiadomienia wymagane na mocy pkt 15 rezolucji RB ONZ nr 2182 (2014) zostały przekazane.

4. Znalezione dowody związane z przewożeniem towarów zabronionych na mocy nałożonego na Somalię embarga na broń lub związane z przewożeniem środków odurzających, w szczególności w przypadku, gdy znaleziono je w trakcie inspekcji prowadzonych zgodnie z ust. 1 i 2, mogą być przechowywane przez operację Atalanta, w przypadku przewożenia broni, oraz przez państwa członkowskie, które są tym zainteresowane i mają takie możliwości, w przypadku przewożenia środków odurzających. W szczególności można gromadzić i przechowywać, zgodnie z mającym zastosowanie prawem, dane osobowe osób uczestniczących w przewożeniu takiej broni lub środków odurzających dotyczące cech, które mogą pomóc w identyfikacji takich osób, w tym odciski palców, a także następujące dane, z wyłączeniem innych danych osobowych: nazwisko, nazwisko rodowe, imiona oraz wszelkie aliasy i nazwiska przybrane; data i miejsce urodzenia, obywatelstwo, płeć, miejsce stałego pobytu, zawód i aktualne miejsce pobytu; prawa jazdy, dokumenty tożsamości i dane zawarte w paszporcie. Takie dane, a także dane dotyczące statków i sprzętu wykorzystywanych przez takie osoby, oraz stosowne informacje uzyskane podczas prowadzenia zadań na mocy niniejszego artykułu, mogą być przekazywane właściwym organom ścigania państw członkowskich. Dane te mogą też być przekazywane operacji Atalanta, w przypadku przewożenia broni, oraz przez zainteresowane państwa członkowskie, w przypadku przewożenia środków odurzających, państwu trzecim, które chcą sprawować jurysdykcję nad takimi osobami i mieniem, a także właściwym organom Unii, zgodnie z mającym zastosowanie prawem.

5. Na podstawie indywidualnych upoważnień wydanych przez Radę w poszczególnych przypadkach można zawierać z państwami trzecimi porozumienia, które mają ułatwić państwom członkowskim przekazywanie osób ujętych i przetrzymywanych na podstawie prawa krajowego w celu postawienia ich w stan oskarżenia w związku z udziałem w naruszaniu embarga na broń nałożonego przez ONZ na Somalię lub w związku z udziałem w obrocie środkami odurzającymi u wybrzeży Somalii. Porozumienia takie zawierają warunki przekazywania takich osób, zgodnie z odpowiednim prawem międzynarodowym, zwłaszcza prawem międzynarodowym praw człowieka, w celu zagwarantowania w szczególności, aby osoby te nie zostały poddane karze śmierci, torturom lub jakiegokolwiek innemu okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu.”;

5) w art. 8 dodaje się akapity w brzmieniu:

„Operacja Atalanta ściśle koordynuje działania z misją wojskową Unii Europejskiej mającą na celu przyczynienie się do szkolenia somalijskich sił bezpieczeństwa (EUTM Somalia) oraz z misją Unii Europejskiej dotyczącą budowania zdolności w Somalii (EUCAP Somalia). Wspiera – w ramach swoich środków i zdolności – odpowiednie programy UE.

Operacja Atalanta rozwija – w ramach swoich środków i zdolności – szczególną współpracę z operacją Agénor.”;

6) w art. 9 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. Operacja Atalanta wspiera – w ramach swoich środków i zdolności, w szczególności poprzez budowanie zdolności i wymianę informacji – Regionalny Ośrodek Syntezy Informacji Morskich (RMIFC) na Madagaskarze oraz Regionalny Ośrodek Koordynacji Operacyjnej (ROCC) na Seszelach.”;

7) uchyla się art. 12;

8) w art. 14 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„7. Finansowa kwota odniesienia na pokrycie wspólnych kosztów operacji wojskowej UE na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. wynosi 9 930 000 EUR. Wartość procentowa kwoty odniesienia, o której mowa w art. 25 ust. 1 decyzji (WPZiB) 2015/528, wynosi 0 %.”;

9) w art. 15 ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Niniejszym upoważnia się operację Atalanta do wymiany z panelem ekspertów ds. Somalii, z Biurem Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przeszłości, z Koalicją Sił Morskich, z RMIFC i z ROCC informacji innych niż dane osobowe, zbieranych w trakcie jej działań, które dotyczą nielegalnej lub niedozwolonej działalności.

5. Niniejszym upoważnia się operację Atalanta do udostępniania Interpolowi zgodnie z art. 2 lit. h) oraz Europolowi zgodnie z art. 2 lit. i) informacji zbieranych w trakcie jej działań, które dotyczą nielegalnych działań innych niż piractwo.”;

10) art. 16 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Operacja UE zakończy się w dniu 31 grudnia 2022 r.”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 22 grudnia 2020 r.

W imieniu Rady
M. ROTH
Przewodniczący
